

Нарт делкән бәәдл

☆☆☆

Күүндврмүд—төвшүн бәәлгәнә хаалгъ

Правительствин толгъачыр орлцатагъар, Востокин болн Западин государствсин гардачнрин совещань кехми гисн советск дуудврмудиг, нарт делкән улсин нег дуугъар некврмүд, ѳдгә цагин кучтә ик джисәнд хуврв. „Күүндврмүдин гол төрт—цуг олт әмтн, нарт делкән бәәдлг ясруллгәнә тѳлә, бәрх звено үзджәцхәнә“ гидж „Скынтейсә“ гидг румынск газет темдгджәнә.

„Деерәгъяр совещаниг кехми гисн дуудвр нам баячудин темдгтә улс дунд, улмулм икәр таасмдж олджана. „Эко“ гидг французск газет, ѳдгә цагин нарт делкән бәәдлг чинрлдж, ода күүндврмүдин хаалгъ хамгин туста хаалгъ гидж бичджәнә.

Шидрхн Англин, Францин, Германә Федеративн республикин болн нань чигн Западноевропейск государствсин парламентст, газадин политикин керг-тѳрин тускар күүндврмүд болв. Цуг босдж келцхәсн улс, советск дуудврин тускар цугъар гилтә келцхәв. Нарт делкән бәәдлг ясрулхин тѳлә, тер дуудврмудт кергәр хәрү ѳгхми гидж, тер босдж үг келсн улсин ик зунь, Западин гардачнриг дуудв. „Бидн күүндврмүдин хаалгъяр йовхин тѳлә дакнакн зүткх зѳвтәвдн“ гидж

Норвегин премьер-министр Герхардсен келв. Белгийск премьер-министр Ван Акер Западин болн Востокин гардачнрт „нег стол эргдж суух сән цагнь ирв“ гидж келв.

США-н буржуазн кесг багмудин элчнр бас, күүндврмүд кехин тѳлә цуг кергтә эваргънь бәәнә гидж темдгджәцхәнә. Американск финансист болн промышленник С. Итон шидрхн, кемрджән США күүндврмүд кехми гисн Советск Союзин дуудвринг эс олзлхла „әәмшгтә халжгър“ кех гидж келв.

Күүндврмүдин туск джисән Азийд бас ѳргнәр деагрдж йовна. Индин, Бирмин, Индонезин, Афганистана болн нань чигн государствсин уулдәчнр Востокин болн Западин орн-нутгудин гардачнрин совещань кехми гисн советск дуудвринг дѳнънджәцхәнә.

Совещаньд орлцхлан Советск правительств кезәл болвчн белн гисн Н. С. Хрущевин герчллгъиг нарт делкән олт улс цугъар дѳнънджәцхәнә. Цуг төвкүн бәәхдән дурта улст эн дуудвр, Советск Союзин нарт делкән бәәдл батралгәнә туск килцхиг шинәс үзүлджәнә гидж „Сякай симбун“ гидг японск газет темдгджәнә. Ода Западин орн-нутгудин селгәнә гидж газет бичджәнә.

Багдадск пактин советин сессий ю үзүлв

Январин 27-с авн 30 күртл Анкарад болсн Багдадск пактин советин сессий, Западин зәрм баг улс олт-әмтнә некврмүдлә тооллцлю, нарт делкән бәәдлг цааранднь әәмшг кеджәхиг үзүлв. США-н государственн сегләтр Даллес болн американск генерал Тейлор, анкарск сессий деер гол орм эзлцхәв. Багдадск пактин члед болджах Турциг, Иракиг, Ираниг, Пакистаниг американск атомн базмуд бәрлгънд эврәннь газран ѳгтхә гисн, теднә келсн үгин гол төрнә болдж гарв гидж бар сонъсхджана. Эврәннь дәәсрхгч бәәдлән бултулхин тѳлә, урднә худлнь илкидсн „коммунистическ әәмшгин“ тускар Даллес келв.

Болвчн Багдадск пактин советин түрүн сессий деер США-н государственн сегләтр Даллес ик түрүлә харгъв. Тенүг гол оньган дәәнд беллгънд ѳгчәх цагт, Средневосточн орн-нутгудин элчнр—блокд орлцачнр, финансовый дѳнъ ѳгтхә гидж зүткцхәв. Американск агентств Ассошиэйтед пресс энүнә тускар иигдж зәнъглв: блокд эс орджацхах, эн района орн-нутгудт Советск Союзин ѳгхәр бәәх дѳнълә әдл, Западас экономическ дѳнъ эс авхла, мана бәәдл дегәд кучр болх гидж Багдадск пактин члед герчлв.

Болвчн сессийд орлцачнрин американск экономическ дѳ-

нъгд нәәллгънәс кмн болдж ѳгсн уга. Даллес теднд невчкн мѳнъг гаргъдж ѳгхин эваргъинь хәәх болдж, тигчкәд тернә олт зүсн залгълдана кѳллмш ясрулхин тѳлә гаргъгдхмндж. Мусульманск орн-нутгуд—сессийд орлцачнр „давсн угагъяр залгъкәд“ Анкараг хайдж гарцхав гидж, эн төрин тускар „Аль-рай Аль-амм“ гидг сирийск газет бичлә.

Барин зәнъгллгъяр болхла, анкарск сессий деер американск дипломат бас цуг төрмүдән күпәдж чадсми уга. Болвчн США-н залгч улс, Багдадск пактин чледиг, нарт делкән төрт әәмшгтә зурала улм ѳбрдүлдж батлгч шиидврмүд күчәр теднд авхулв. Багдадск пактин дәәнә зуран негдсн штабин ахлачд, американск генерал Кэмпбелл орулгдсн факт, тенүнә тускар келджәнә.

Ближн болн Среднө Востокд, США-н империалистическ багмудин политик, эн района орн-нутгудин олт-әмтнд ик әәмшгтә болджахиг Багдадск пактин анкарск сессий шинәс үзүлджәнә.

В. Харънов.